VERENIGING VAN
VISGROOTHANDELAREN URK

Vereniging van Visgroothandelaren Urk
Postbus 8
8320 AA Urk
tel. 0527-688164
info@vishandelarenurk.nl
NL70RABO0114202230
40656112 KvK Flevoland

Aan:
Visserijwoordvoerders Tweede Kamer

Betr.: perspectief vissector op voorstel Noordzeeoverleg

Urk, 3 december '20

Geachte,

Een breed front van organisaties uit de Nederlandse vissector heeft besloten om niet deel te nemen aan het Noordzeeoverleg wegens het volledig ontbreken van toekomstperspectief[1]. Als vertegenwoordigers van de Nederlandse vishandel, de visverwerking en de visserijaanvoersector, vertegenwoordigend de kottersector, informeren wij u in deze brief over ons perspectief, vooruitlopend op de commissievergadering 'Infrastructuur en Waterstaat' op 10 december met als onderwerp het Noordzeeakkoord.

Zonder visserij geen Noordzeeakkoord

Een Noordzeeakkoord zonder instemming van de oudste gebruikers van de zee, de vissers, kan maatschappelijk geen akkoord zijn. **Met de huidige voorgestelde tekst van het Noordzeeakkoord worden er voor de vissector te veel vitale visgronden gesloten, ligt de nadruk op sanering van de vloot en wordt geen perspectief geboden aan de blijvers en daarmee dus ook niet aan de verwerkers en de infrastructuur in de visserijregio's.**

De brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer van 27 november 2020, met als onderwerp de appreciatie van de adviezen over de governance van het Noordzeeoverleg en deelname van de visserijsector, kenmerk IENW/BSK-2020/231757, wekt bij ons verbazing als het gaat over de betrokkenheid van onze sector. Wij hebben een andere beleving bij de gang van zaken en dat is zorgelijk.

Noordzeeoverleg biedt de sector geen goed perspectief.

Met de plaatsing van windmolens op de drukke Noordzee en natuurgebieden in de vorm van voor de visserij gesloten gebieden verandert er veel en er spelen grote belangen. Met oog op de naderende Brexit en het verbod op de pulsvisserij maken wij ons zorgen over de toekomst van de visserij, zoals

[1] Vissector stapt uit overleg Noordzeeakkoord https://www.vissersbond.nl/vissector-stapt-uit-overleg-noordzeeakkoord/

wij ook hebben aangegeven in de brandbrief[2] aan de ministers Van Nieuwenhuizen en Schouten, gedateerd op 30 september. **Dit grote verlies aan visgronden maakt de vissector de verliezer van deze voorstellen. Wij zien als geen ander het belang van een overkoepelend, coördinerend overleg met alle belanghebbenden.** Het niet meer deelnemen aan het Noordzeeoverleg is bepaald geen teken van onwil. De aanvoersector heeft lange tijd actief deelgenomen aan het overleg, veel ideeën voor verduurzaming en aanpassing van de vloot ingebracht en hierover ook veelvuldig overlegd met haar achterban. Geen van deze ideeën zijn echter opgenomen in het voorgestelde Noordzeeakkoord.

Als politici weet u als geen ander dat het resultaat van een onderhandeling altijd beter moet zijn dan het resultaat wanneer men ervoor kiest om niet te onderhandelen. Wij zijn er als vissector van overtuigd dat de ondertekening van het voorgestelde Noordzeeakkoord onze situatie niet beter maakt dan onze situatie wanneer wij niet ondertekenen. Integendeel. **Met de huidige voorgestelde tekst van het Noordzeeakkoord dreigt er van de Nederlandse visserij en bijbehorende visketen niet meer over te blijven dan mooie herinneringen, nostalgische gevoelens en een enkel museum in een kustplaats**. Met zo'n toekomstbeeld kunnen en willen wij namens onze achterban niet instemmen, en daarom heeft de kotterketen niet getekend. **Het gevolg is dat wij niet langer welkom zijn bij het Noordzeeoverleg, zolang wij niet ondertekenen.**

Hierbij is het wrang om te constateren dat partijen die na een lang voortraject uiteindelijk uit het Klimaatakkoord -dat de basis vormt voor de uitgangspunten in het voorstel Noordzeeakkoord- zijn gestapt nu wel in het Noordzee Overleg participeren. Wat is de waarde van deze Akkoorden?

Vissector wordt geen toekomstperspectief geboden

Verduurzaming en natuurversterking worden in het akkoord gelijkgesteld aan het sluiten van gebieden voor de visserij. Vissers hebben ruimte nodig: het zijn jagers die gebied nodig hebben om de jaarlijkse 'rente' van een visbestand af te romen. Op het gebied van de ruimtelijke ordening wordt de visserij, (wind)energieontwikkeling en natuur teveel afzonderlijk behandeld waardoor de gesloten gebieden zich opstapelen en de beroepsvisserij disproportioneel wordt belast. **Het huidige voorgestelde Noordzeeakkoord gaat enerzijds te ver in het sluiten van vitale visgronden en anderzijds niet ver genoeg in het maken van een concreet plan voor een toekomstbestendige vissersvloot. Daar waar windmolenexploitanten zekerheid krijgen voor vele decennia, krijgt de vissector geen garanties voor gebieden die openblijven in de toekomst.**

Daar komt nog bij dat de timing van het voorliggende akkoord hoogst ongelukkig is. Nog steeds is voor onze sector onduidelijk wat de gevolgen van Brexit gaan zijn, en de potentiële bedreigingen als het gaat om visgebieden zijn groot.

De financiële middelen die door het kabinet ter compensatie beschikbaar zijn gesteld, zijn grotendeels geen "nieuwe" gelden. Het geld komt uit Europese innovatiemiddelen die ook zonder Noordzeeakkoord voor de vissector bestemd zijn. Wij kunnen ons als sector niet permitteren om in eenzelfde situatie te belanden als in 2011. Toen ondertekende de aanvoersector het VIBEG-akkoord waarin financiële compensatie werd geboden in ruil voor het sluiten van gebieden. De financiële compensatie bleek uit Europese middelen te komen waar we ook zonder het VIBEG-akkoord

[2] Brandbrief situatie Noordzeevisserij https://www.vissersbond.nl/wp-content/uploads/2020/10/Brief-visserij-noordzeeakkoord.pdf

aanspraak op hadden kunnen maken. Tot overmaat van ramp moesten we jarenlang procederen om de subsidies ook daadwerkelijk door de rechter toegekend te krijgen. De vissector heeft veel ervaring met Europese innovatiemiddelen en vindt de wijze waarop deze gelden tot nu toe konden worden ingezet te beperkt om de betekenisvolle transitie van de vloot te maken ter aanpassing aan de veranderende Noordzee. **Voor de bedrijven verderop in de keten die met een gekrompen vloot in leegloop belanden is zelfs helemaal géén compensatie voorzien.**

Visserij bereid om moeilijke keuzes te maken: aanpassing gebied Borkumse stenen

Dat wij bereid zijn om moeilijke en pijnlijke beslissingen te nemen met oog op de toekomst blijkt bijvoorbeeld uit de intensieve gesprekken die wij de afgelopen tijd hebben gevoerd met betrekking tot te sluiten gebied op de Borkumse Stenen.

Tijdens het Algemeen Overleg Visserij in de Tweede Kamer op maandag 12 oktober nodigde Minister Schouten, naar aanleiding van diverse Kamervragen, de visserijsector uit om in gesprek te treden over de begrenzing van het voor de (bodemberoerende) visserij gesloten gebied op de Borkumse Stenen voortkomend uit het voorgestelde Noordzeeakkoord. Ondanks het feit dat de visserijsector het Noordzeeakkoord niet heeft ondertekend is de visserijsector op de uitnodiging van de minister ingegaan. Binnen de door de minister en haar ministerie gestelde kaders is een aanpassingsvoorstel opgesteld. Dit aanpassingsvoorstel is voorbereid samen met garnalenvissers uit de regio Zoutkamp en Lauwersoog. Alle Nederlandse Producenten Organisaties (PO's) voor de kottervisserij hebben ingestemd met dit aanpassingsvoorstel. Het aanpassingsvoorstel is maandag 23 november aangeboden aan het ministerie van LNV en we zijn in afwachting van een verdere behandeling. Het aanpassingsvoorstel dient conform de toezegging van de minister nog getoetst te worden bij de deelnemende NGO's binnen het Noordzeeoverleg. Aangezien de visserijsector heeft geopereerd binnen de door de minister en haar ministerie gestelde kaders, mede op advies van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (prof. dr. H.J. Lindeboom), verwacht de visserijsector dat haar aanpassingsvoorstel kan worden overgenomen.

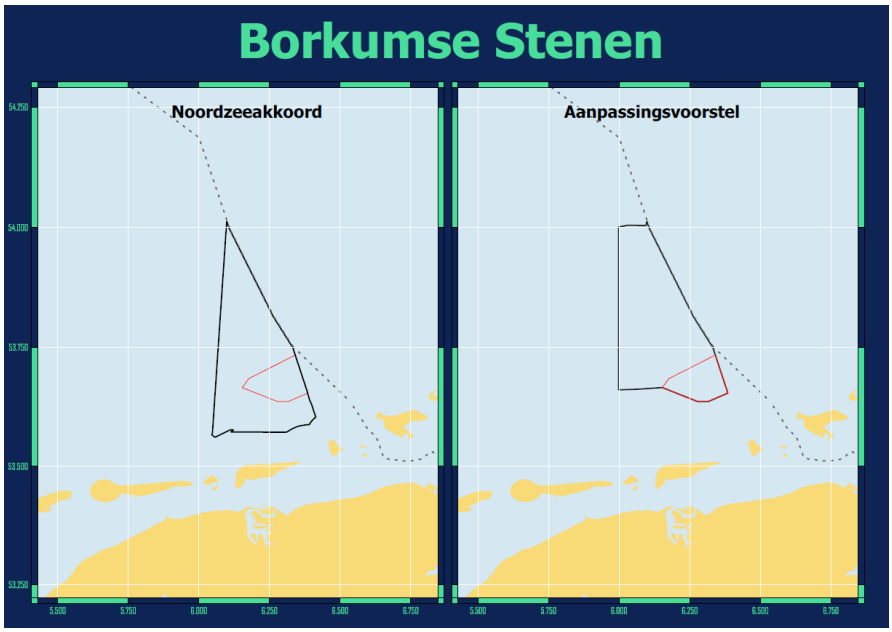

Maak vissector onderdeel van de verduurzaming op zee

Wij zouden graag open het gesprek aan gaan en met de andere belanghebbenden op de Noordzee willen kijken hoe vissers onderdeel kunnen worden van verduurzaming en bescherming van de Noordzeenatuur. De kottervisie biedt aanknopingspunten. Wij denken bijvoorbeeld aan:

- een plan van aanpak om slimme kotters te realiseren die CO2-neutraal zijn en die data verzamelen die helpen de Noordzeenatuur te monitoren;
- herstructurering van de vloot door middel van regelgeving en nieuwe verdienmodellen om flexibel mee te kunnen bewegen met een veranderend ecosysteem;
- meer kansen benutten voor meervoudig ruimtegebruik om meer ruimte te behouden voor de visserij.

Een moderne, toekomstbestendige visserijsector draagt bij aan voedselvoorziening van nabij. Het is niet alleen een fijne beleving om te weten waar je voedsel vandaan komt maar ook bittere noodzaak dat voedselketens robuust zijn en het sluit aan bij de *Farm to fork strategie* van de Europese Commissie. De visserijsector legt een verbinding tussen de samenleving en de zee en geeft gemeenschappen identiteit in een tijd waarin de maatschappij steeds homogener wordt en mensen het gevoel hebben controle over hun levens te verliezen door globalisering.

Wij vragen u als Tweede Kamerleden om zuinig te zijn op de vissector en de minister te vragen het voorgestelde Noordzeeakkoord open te breken en opnieuw een open gesprek mogelijk te maken met alle belanghebbenden op de Noordzee zodat we tot een daadwerkelijk gedragen Noordzeeakkoord kunnen komen waar een moderne toekomstbestendige vissersvloot onderdeel van uitmaakt. Om tot die stap te komen hebben wij de Minister voorgesteld om gezamenlijk eerst een gedegen analyse op te stellen van de effecten van de plannen op de visketen. Hier horen ook de mogelijke gevolgen van Brexit en de ontwikkelingen rondom de pulskor bij, omdat al deze negatieve effecten cumuleren. Met deze inventarisatie als gemeenschappelijk uitgangspunt kan er een basis ontstaan voor verder constructief overleg.

Hoogachtend,

Bauke Hoekstra, voorzitter

VERENIGING VAN VISGROOTHANDELAREN URK

Guus Pastoor, voorzitter

VISFEDERATIE

Johan K. Nooitgedagt, voorzitter

Nederlandse Vissersbond

Kees van Beveren, vice-voorzitter

VisNed
VISSERS MET TOEKOMST